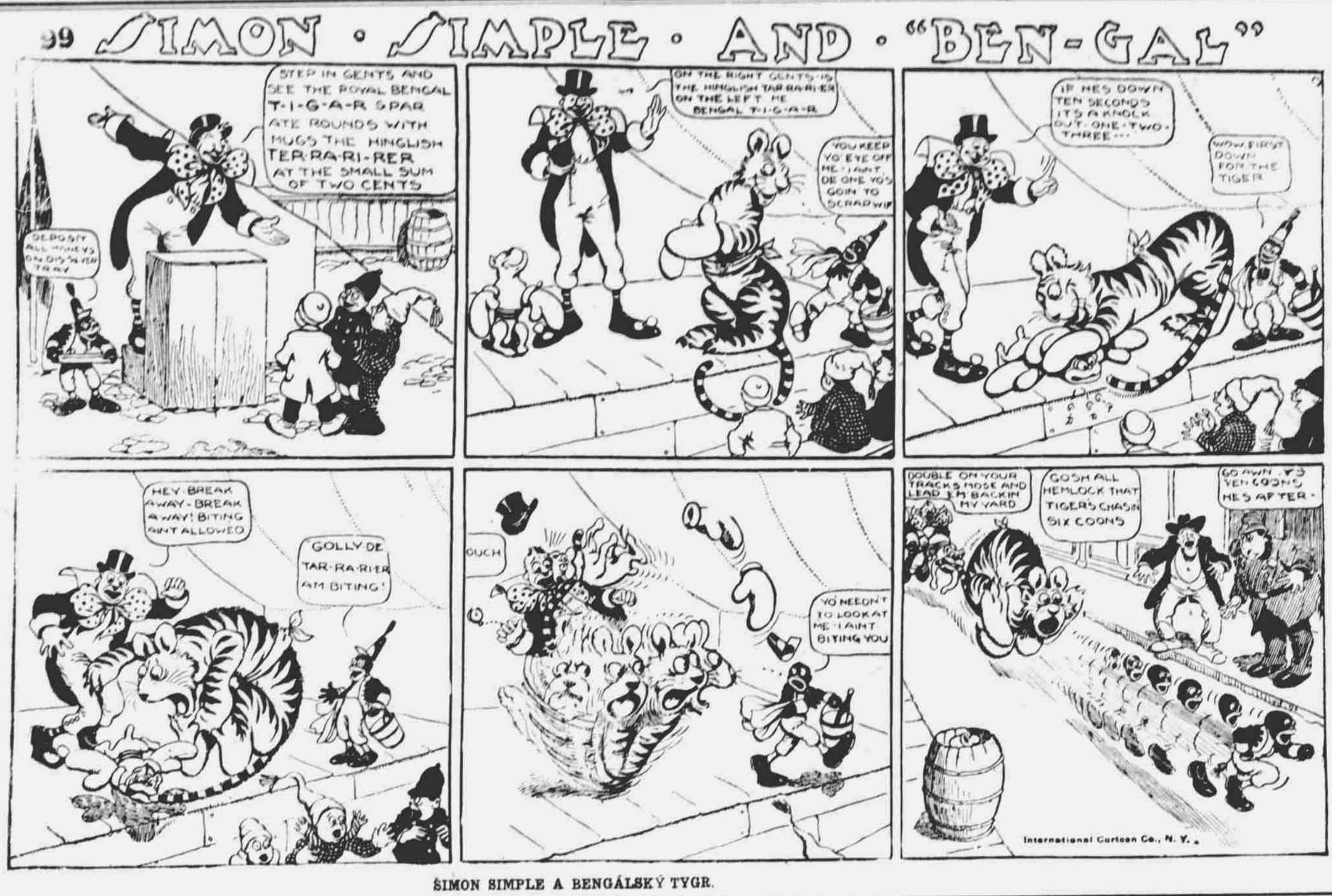

ŠIMON SIMPLE A BENGÁLSKÝ TYGR.

Tělocvičná Jed. Sokol v St. Louis, Mo.

První český tělocvičný spolek ve Spoj. Státech

Vyňato z Památníku Nár. Jed. Sokolské z r. 1904.

Cílem mnohých z prvních vystěhovalců českých bývalo město St. Louis, Missouri, jež ležíc při veletoku Mississippi pohodlné mělo spojení s přístavem New Orleanským, odkud osadníci po řece, která tehdejší dobou těšila se čilému ruchu dopravnímu, stěhovali se do vnitrozemí. Již před půl stoletím byla v St. Louis slušná osada česká a také tu tělocvičný spolek "Sokol" založen dne 14. února r. 1865, první ve Spojených Státech.

Tehdejší dobou byla ovšem myšlénka sokolská novinkou, ne níť ještě ani dnes po čtyřiceti letech význam Sokolstva širokými vrstvami našeho lidu náležitě oceněn. Zakladatelům onoho sboru jednalo se zajisté ponejvíce o to, aby jako spolek národní věnovali se pěstování života společenského a pořádání zábav, však při tom i pilně k tělocviku přihlíženo, jak z provolání tehdejšího st.-louiského časopisu "Pozor" ze dne 7. února 1865 vysvítá. Redaktor listu, p. K. Procházka měl hlavní zásluhu o založení sboru a provolání jeho k obecenstvu znělo:

"Pro ty, kterým výhody a účel tělocvičných spolků znám není: Tělocvik jest starý a již od národů pohanských užívaný způsob. Římané a Řekové zvláště se vyznamenávali v tomto umění. — Naši předkové nezůstali pozadu za ostatními národy a historie nám připomíná, že turnéři či rytíři čeští bývali známi na všech kolbištích evropských a císař římský daroval jim jako uznání udatnosti a síly znak: "Lva v červeném poli." Nejen, že starý zvyk a způsob nás vyzývá k založení tělocvičného spolku, ale i výhody, jež člověk tím nabývá, který tělo své otužuje cvikem a pohyby potřebnými." Tolik tehdejší "Pozor."

Na provolání toto sešel se značný počet rodáků ku veřejné schůzi, která odbývána 14. února 1865 v české síni na 10. a Marion ul.

Schůzi té předsedal E. B. Erben, který povznášejícími a upřímnými slovy vylíčil účel spolku tělocvičného, a po přátelské poradě usavřeno založiti sbor pod jménem "Sokol." Členů zapsáno 65. Dne 16. února byla zvláštní schůze, kde zvoleni úředníci, a ustanovení ku vypracování stanov. Dne 4. dubna výbor oznamoval, že počet členů dostoupil jednoho sta, zápisné bylo 50c. V oné schůzi uzavřeno pořádati první zábavu na den 22. dubna výhradně pro členy, s tou však podmínkou, kdyby jiný chtěl míti přístup, že jest nucen zapravit 50c. jako vkladné a stane se tím zároveň členem. Zábava tato však nepořádána a sice následkem události, která celým národem americkým zachvěla, byloť to zavraždění presidenta A. Lincolna, nad jehož tragickou smrtí celý národ truchlil.

Stávající výbor sám pracoval na zhotovení tělocvičného nářadí a již ve schůzi 22. května oznamoval, že většinou jest již hotovo. Počalo se se cvičením a toto určeno na pondělí a pátek od 8.—9. hodin večer, žáci pouze jednu hodinu týdně, jenom hoši. A tak 23. května 1865 začalo cvičení prvního sokolského sboru v síni na 10. a Marion ul. Řízení tělocviku převzali z ochoty: Kořínek, Erben a Vostrovský, bezplatně. Slavnostní zábavu pořádal sbor 22. června, síň byla k tomu účeli krásně dekorována a v záři světel umístěno jméno "Sokol" a hesla: "Na zdar!" a "Svornost budiž naším heslem!" Slavnostním řečníkem byl E. B. Erben a po řeči jeho zapěna společně píseň sokolská. — Ještě po nějaký čas lze stopovati působení tohoto prvního sboru, avšak další činnost přerušily tehdejší rozhárané poměry z dob neblahé války občanské; určitější zprávy, jak dlouho se sbor udržel v činnosti, chybí.

Dle soukromých zpráv pracovalo se opětně r. 1868 na obnovení činnosti sboru a další jeho existenci. Nedošlo však k tomu až r. 1871, kdy na podnět několika přátel tělocviku otištěno v tehdejších st.-louiských "Občanských Listech" toto ohlášení:

"Kdo z Čechů zdejších chtěl by se činně súčastnili tělocviku, dostav se do místnosti p. Karla Rotha v pondělí 18. prosince, v 8 hodin ku společnému dorozumění."

Přičiněním J. A. Oliveriusa došlo také ku řádné schůzi a po delší přestávce obnovena opětně činnost sboru Sokol. Prvními činovníky zvoleni byli: Starosta, J. A. Oliverius; náměstek, A. Novotný; tajemník, Al. Mikšíček; účetník, T. Vlasák; náčelník, J. Uhlík; výbor majetku J. Bouzek, F. Látal a V. Rauser. Cvičením započal sbor ihned v St. Louis Turner Hallu na 10. a Carroll ul. dvakrát týdně, maje pro začátek německého cvičitele se služným $12.00 měsíčně. Členové platili $1.00 vstupného a 50c měsíčně, žáci 25c. První zřetel obrátili členové tohoto sboru k zaopatření si stejnokroje a v krátké době docíleno toho, že 25 členů mělo stejnokroj dle vzoru Sokola Pražského, v němž se prvně objevili při prvním plesu, který pořádán sborem 6. dubna 1872 v Union Capitol Hallu na 9. a Allen ul. — První výlet pořádán Sokolem 2. června 1872 do Collinsville, Ill., za velkého účastenství Čechů ze St. Louis a okolí. Dne 14. srpna t. r. súčastnil se sbor odevzdání nového praporu řádu Svatobor, čís. 4, Č. S. P. S. v Collinsville, Ill. Slavnosti, která onou dobou pořádána byla ve prospěch povodní postižených v Čechách, nejen že se sbor činně súčastnil a zdatně k jejímu úspěchu přispěl, ale i na hotovosti z pokladny značnou částku věnoval.

Tolik asi o činnosti sboru podruhé obnovené. Jako činnost v době první zastavena byla neblahými poměry, jež přinesla válka občanská, tak i v této době, ač se sbor těšil značné přízni českého obecenstva, nepřízeň a zášť některých spolků, jakož i jednotlivců, stala se činnosti jeho osudnou. — Ano i ve sboru samém vyskytli se nepříznivci a jeden "také Sokol" měl z toho velikou radost a daroval ze své kapsy v slavnostním "nadšení" $5.00 novopečenému truc-sboru, který ale v život nevzešel. Píšeť se o tom v "Občanských Listech" ze dne 18. ledna 1873:

"Náš zdejší tělocvičný spolek "Sokol," o jehož zřízení tolik jsme se napracovali, dostal od svých přátel tělocviku k novému roku darem — bratříčka — o němž arci dosud nevíme, je-li vázaný aneb ne. — Několik členů se totiž odtrhlo, an jim čert nedal dobře dělat a chtějí si založiti tělocvičnu "en miniature" pod předsednictvím p. . . . . , kterýž byl k vůli té cti věnoval na zakoupení potřeb sokolských "celou pětku" " . . . a dále oznamováno ze dne 2. února t. r.: "Sokol, totiž tělocvičný spolek před rokem založený, musel se z nedostatku členstva rozpadnouti, ana si byla jedna část údů truc na truc někomu založila spolek jiný a tak těch málo tělocviku příznivých přátel rozštěpila."

Další podrobnosti nejsou dosti známy, zdali bylo jaké jmění, aneb co se s ním stalo, tolik jest pouze známo, že pokladníkem byl Č. Černý . . . .

Však neměla tentokráte upadnouti myšlénka sokolská na dlouho v zapomenutí, co jednou zapustí kořeny, nedá se hned udusiti. Již asi po době čtyrech měsíců sešlo se několik mladíků, kteří těžce toho nesli, že byli bez střediska, a nabádáním a pomocí některých starších členů dřívějšího sboru založili sbor nový, jemuž dali jméno "Česká Omladina Sokol." Sbor tento byl pilným zvláště v tělocviku, tvoře mezi sebou jednu rodinu a byla dobrá naděje, že dočká se lepší budoucnosti, nežli jeho předchůdce, neboť si též pozornost a oblibu obecenstva u značné míře získal.

Tu opětně vyskytly se však dřívější nepřátelé a stará zášť proti jménu Sokol byla víc a více pěstována, na níž hlavně místní sbor národní bral velkou účast. — Vzdor velké oposici držel se však sbor "Omladina" po dobu 14 měsíců. V době té vyjednávalo se o spojení s národním sborem "Slovanskou Lípou," které se také uskutečnilo dne 14. října 1874 a oba takto spojené sbory přijaly nové jméno: "Sokol Slovanská Lípa."

Avšak tužby Omladiny se nesplnily. Nepřátelství bylo tak zaryté, že i v samém spojení nastaly nesváry. Mnozí členové Lípy neradi viděli jméno Sokol v popředí a usilovali o změnu, tak aby jméno sboru znělo "Slovanská Lípa Sokol." Členové omladiny drželi se uzavření, které se stalo při spojení obou sborů, vidouce v jednání tomto pouze pokořování a nepřízeň se strany členů Lípy. Že msta a nenávist byly na nejvyšším stupni, dokazuje jednání tehdejšího tajemníka, který popustiv uzdu své výmluvnosti, s tou největší urputností sobě dovolil vytrhnouti list z tajemníkovy knihy protokolní, na němž bylo spojení obou sborů zaznamenáno. Vůči tomuto jednání vzdálili se členové Omladiny ze schůze, vidouce, že za takových okolností svorné pracovati možno nebylo, což vedlo k roztržení obou sborů po spojení osm měsíců trvajícím.

Dne 14. března 1875 sešli se členové dřívější Omladiny a ve schůzi své, jíž předsedal Fr. Hrabačka, přijali následující usnešení:

1.) Aby se žádná resignace neposílala sboru Slovanská Lípa,

2.) Aby údové, patřící k Omladině neplatili vkladné,

3.) Aby nový sbor jmenoval se "St. Louiský Sokol."

Všech věrných Sokolů bylo 23. Touto reorganisací Omladiny položen základ nynějšího sboru, jenž od té doby zůstal v nepřetržité činnosti, až po dnešní den, ovšem se změnou jména. Z bývalých členů Omladiny jsou již jenom dva, kteří se sborem až do nynější doby vytrvali, jsou to sokolové: Fr. Reiner a K. Tříska.

Nade všechny.

Věříme upřímně panu G. Wukomanovichi, 22 Washington St., Oshkosh, Wis., když píše: "Trinerovo Léčivé Hořké Víno se mně líbí. Ono mně opravdu pomohlo lépe než všechny jiné léky, jichž jsem před tím užíval." Věříme proto, že v případech chorob zažívacího ústrojí Trinerovo Léčivé Hořké Víno se vždy lépe osvědčilo, než kterýkoli lék jiný. Ono vždy napřed vyčistí a sesílí, vyléčí a udržuje vyléčeným, drží-li se pacient jen poněkud všeobecných pravidel zdravotních. V případech průjmu zaviněného požitím nějaké nepřiměřené potravy, Trinerovo Léčivé Hořké Víno takové dráždidlo rychle z těla vypudí a tím chorobu zastaví. Hlavním úkolem tohoto léku jest však odstraniti zácpu a obtíže s ní spojené, jakož i sesíliti celé tělo a vyčistiti krev. V lékárnách. Jos. Triner, velko-vyrabitel, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Každá domácnost potřebuje občas léku na natírání bolestných svalů nebo kloubů. Nejlepším, bez odporu, takovým lékem jest Trinerův Liniment. — Advertisement

Jan Yirák

český pozemkový a pojišťovací jednatel.

Ctění krajané! Kdo byste si přál prodat aneb koupit majetek, nyní mám na prodej velký výběr krásných a laciných majetků; též i farmy.

Pojišťuji proti ohni, tornádu a větrec všem vichřicím, pronajímám domy, obstarávám výtahy z knih a kontrakty.

Přijďte a prohlédněte si tyto krásné a laciné majetky, než koupíte jinde. — Milorád Vám posloužím. —

Úřadovna: 1241 jižní 16. ulice.
Telefon: Douglas 3258.

Chceme Vám prodati dříví pro Váš dům a stáj.
Pošlete Váš rozpočet k bezplatnému uvážení
Laciné dříví
Píšte si o ceny materiálu dovezeného až na Vaší stanici
HOWLAND LUMBER CO.
517 No. 24. St. So. Omaha Neb

Krajané pozor!

Oznamuji Vám, že jsem počal osazovati novou krajinu a to, kde roste všeho druhu ovoce, kde uzraje korna každým rokem, kde jsou trhy ty nejlepší na všechny farmářské plodiny, kde se křižují tři dráhy, jest to pouze několik hodin cesty z Chicaga. Pozemky jsou rovné, zem dobrá, poloviční prérie, žádný kámen, cesty dobré, školy všude kde třeba. Jest tam již usazeno na 50 rodin Čechů a Slovanů. Tyto pozemky budu prodávati velice lacino prvním 50 osadníkům a na splátky na 8 roků; pouze malou částku jest třeba složiti hotově. Píšte mně, jak máte jeti a o další popis oné krajiny a mapy. Ceny pozemků jsou od $12.50 do $17.50 za akr. Pamatujte, že toto jest krajina, kde jsou jisté úrody, kde nepřijdou mrazy každý měsíc v roce, kde můžete pěstovati rozličné ovocné stromy, korna jistě, nemusíte se dříti s kamenem, nežli můžete orati a potom to spojení, kde každou hodinu jede vlak. Čtyři veliká města jsou za blízku, elevátory, mlýnkrary, nakládárny, sklady, všecko připravené, tak že tyto pozemky mají velice větší cenu, jako pozemky v severních dílech. Každému kupci slevím na cestovném a pozemky ukáži zdarma. Krajané, zde máte nyní příležitost koupiti za mesíčí kus laciné a dobré země, což jsem já osobně vyhledával po plných pět roků, nežli jsem tuto krajinu našel a dostal ji do trhu. Píšte hned, dokud jest výběr na blízku města, na tuto adresu:

WISCONSIN FARM LAND COMPANY
—JAN SCHAUER, zástupce—
4034 West 26th Str. Chicago, Illinois.